Pressmeddelande
från
FöreningsSparbanken
Institutet för Privatekonomi

2003-11-07

Prognos till 2004
Köpkraften stagnerar för hushållen

För att gå på plus till nästa år krävs att man fått en bra löneökning, bor i en kommun som inte höjer skatten och i ett hus som inte har oljeeldning.
- Nu verkar det vara slut på den köpkraftsförbättring våra hushåll sett mellan 1998-2003, konstaterar Lina Gustafsson på Institutet för Privatekonomi, FöreningsSparbanken. Hushållen har inga större förbättringar att vänta. Det är snarare risk för försämringar till nästa år, framförallt beroende på hur kommunalskatterna kommer att utvecklas.

Löneökningar avgörande
Vi kan konstatera att det är fortsatt svårt att klara en familj på en inkomst. Vår *hemmamakefamilj* får sin köpkraft försämrad med närmare 90 kronor per månad vid en oförändrad kommunalskatt. Skulle skatten höjas med 50 öre blir försämringen ytterligare 100 kronor per månad.

Vår *tvåbarnsfamilj* med två inkomsttagare som fått bra löneökningar får en förbättrad köpkraft med 430 kronor per månad när nödvändiga utgifter är betalda. Förbättringen minskar dock till 100 kronor per månad om en skattehöjning med 1 krona genomförs.

Vår *ensamstående mamma* med två barn på fritis får en förbättrad köpkraft med 80 kronor per månad men skulle skatten höjas med 50 öre försvinner förbättringen helt och hennes köpkraft förblir oförändrad. Detta trots att vår ensamstående mamma har fått en löneökning på hela 4,7 procent. Men marginaleffekterna gör att löneökningen till stor del äts upp. Förutom att skatten ökar, ökar hennes kostnad för fritis och hennes bostadsbidrag minskar trots att hyran höjs. För varje hundralapp extra i lön försvinner 60 kronor i skatt och förändrade bidrag och avgifter.

Vår *garantipensionärs* situation förblir oförändrad till 2004. Hennes pension stiger i takt med förändringen i prisbasbeloppet och bostadstillägget ökar eftersom hennes hyra stiger nästa år. Nytt för den här gruppen är att deras disponibla inkomst påverkas av skatteförändringar i den kommun de bor i. Vårt *pensionärspar* får försämrad köpkraft. Deras pensioner följsamhets-indexeras med 1,8 procent men det kan inte kompensera för ökad skatt och höjda hyror.

Med oförändrad kommunalskatt minskar *enpersonshushållets* köpkraft med 60 kronor per månad till januari 2004. Vår *underhållsförälder* får en förbättrad köpkraft med 150 kronor per månad. Skillnaden beror främst på olika löneutveckling.

Skatter och andra utgifter
Ett stort frågetecken är kommunal- och landstingsskatterna. Redan har ett flertal kommuner och landsting aviserat att en höjning kommer att ske. En skattehöjning tillsammans med hyreshöjningar minskar köpkraften för våra familjer.

Ökade driftskostnader kommer att drabba villaägare på grund av höjningen av energiskatterna. Hur mycket beror på energibehov och vilket uppvärmningssätt man har. En villaägare som förbrukar 2,5 kubikmeter olja får en höjd månadskostnad på 115 kronor. Prisförändringar på el och olja kommer naturligtvis också att påverka hushållens ekonomi. Även fastighetsskatten höjs för många villaägare. Trots att höjningen fördelas över tre år så måste hushållet planera för skattehöjningen. Redan 2004 är det 2/3 av höjningen som beskattas.

Positivt är att inflationen är låg. En löneökning behöver alltså inte ätas upp av prisökningar. Maxtaxan förändras. Högsta avgiften för förskola kommer att höjas från och med januari 2004 till 1.260 kronor per månad för första barnet barn mot dagens 1.140 kronor. Alla hushåll som har en sammanlagd inkomst på 42.000 kronor eller mer betalar från och med nästa år maximal avgift. Taket går för närvarande vid en sammanlagd hushållsinkomst på 38.000 kronor. För den som har inkomst under taket spelar höjningen ingen roll eftersom de redan idag får höjd avgift i takt med högre lön. Avgiften baseras på procent av inkomsten.

Hyreshöjningar och ökade uppvärmningskostnader påverkar hushållens köpkraft till 2004. De ökade kostnaderna kan till viss del vägas upp av löneökningar. Detta gör att våra typhushåll inte får någon större förändring av köpkraften till 2004. I de kommuner där skatten kommer att höjas kan hushållen få en försämrad köpkraft jämfört med januari 2003.
- Det kan även finnas andra förändringar för hushållen som leder till försämrad köpkraft under 2004, säger Lina Gustafsson. Försäkringspremier, kommunala avgifter och månadskort kan höjas, avgifter inom sjukvård och äldreomsorg kan behöva höjas, utbetalning från privata pensionsförsäkringar sänks och räntorna kan så småningom stiga.

--- *Korta fakta* --- (det mesta inte beslutat ännu)
Skattreduktion på 200 kronor införs för alla. Statlig skatt tas ut med 20 procent på bruttolön över 25.700 kronor och med 25 procent på bruttolön över 38.200 kronor. Skiktgränserna kommer inte att höjas fullt ut enligt lag utan bara med inflationen plus 1 procent (borde varit 2 procent). Energiskatterna höjs inklusive moms med 10 öre/liter bensin, 1,75 öre/kWh el och 545 kronor per kubikmeter olja.

Maxtaxans högsta avgift höjs med 120 kronor per månad för första barnet, 80 kronor för andra barnet och 40 kronor för tredje barnet.

Tv-licensen höjs med 60 kronor till 1.872 kronor per år.

Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs till 180 kronor per dag.

En dämpningsregel i fastighetsskatten införs. Den innebär att eventuella skattehöjningar fördelas under tre år. Först efter tre år betalar man hela höjningen.
En begränsningsregel i förmögenhetsskatt införs. De som idag berörs av begränsningsregeln i fastighetsskatt kommer att få förmögenhetsskatten minskad med samma andel som fastighetsskatten.

De som installerar ett biobränsleeldat värmesystem i ett nyproducerat småhus eller de som installerar energieffektiva fönster i ett befintligt småhus får en skattereduktion.

Arvsskatten slopas mellan makar och sambor. (Testamente krävs för att sambor ska ärva varandra.)

Ytterligare information

FöreningsSparbanken (publ), Institutet för Privatekonomi
Ylva Yngveson, telefon 08-585 916 04, 070-200 12 45
Lina Gustafsson, telefon 08-585 916 15

Skattetabell. Skatteförändring i kronor per månad 2004

Månadslön	Oförändrad (32,36 kr)	Plus 25 öre (32,61 kr)	Plus 50 öre (32,86 kr)	Plus 1 krona (33,36 kr)
12 000	-35	-10	15	60
14 000	-35	-5	25	85
16 000	-35	0	35	105
18 000	-35	5	45	125
20 000	-35	10	55	150
22 000	-35	15	65	170
24 000	-20	35	90	205
26 000	-150	-90	-25	95
28 000	-145	-80	-15	120
30 000	-140	-70	0	145
35 000	-140	-60	25	195
40 000	-190	-95	0	195
50 000	-190	-70	50	295

Förutsättningar: Nya grundavdrag, skiktgränser, skatteväxling och oförändrad skattereduktion för fackavgift.

Typfamiljer

Hemmamakefamilj				+0,25	+0,5	+1,00
2 barn 5 & 10 år		**jan -03**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst		20 400	20 800	20 800	20 800	20 800
	Barnbidrag	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900
	Skatt	-6 410	-6 520	-6 570	-6 620	-6 710
Disp inkomst		**15 890**	**16 180**	**16 130**	**16 080**	**15 990**
Utgifter	Hyra	4 500	4 700	4 700	4 700	4 700
	Övriga	10 320	10 480	10 480	10 480	10 480
Summa		**14 820**	**15 180**	**15 180**	**15 180**	**15 180**
Kvar till		**1 070**	**1 000**	**950**	**900**	**810**
		fast pv	förändring			
		1 086	-86	-136	-186	-276

Enpersonshushåll				+0,25	+0,5	+1,00
		jan -03	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst		20 400	20 800	20 800	20 800	20 800
	Skatt	-6 410	-6 520	-6 570	-6 620	-6 710
Disp inkomst		**13 990**	**14 280**	**14 230**	**14 180**	14 090
Utgifter	Hyra	3 900	4 100	4 100	4 100	4 100
	Övriga	4 210	4 270	4 270	4 270	4 270
Summa		**8 110**	**8 370**	**8 370**	**8 370**	**8 370**
Kvar till		**5 880**	**5 910**	**5 860**	**5 810**	**5 720**
		fast pv	förändring			
		5 968	-58	-108	-158	-248

Tvåbarnsfamilj				+0,25	+0,5	+1,00
2 barn 4 & 6 år		**jan -03**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst	Mannen	22 500	23 300	23 300	23 300	23 300
	Kvinnan	12 600	13 200	13 200	13 200	13 200
	Barnbidrag	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900
	Skatt	-10 710	-11 140	-11 220	-11 300	-11 470
Disp inkomst		**26 290**	**27 260**	**27 180**	**27 100**	**26 930**
Utgifter	Hyra	5 500	5 700	5 700	5 700	5 700
	Barnomsorg	1 010	1 050	1 050	1 050	1 050
	Övriga	10 530	10 690	10 690	10 690	10 690
Summa		**17 040**	**17 440**	**17 440**	**17 440**	**17 440**
Kvar till		**9 250**	**9 820**	**9 740**	**9 660**	**9 490**
		fast pv	förändring			
		9 389	431	351	271	101

Ensamstående mamma				+0,25	+0,5	+1,00
2 barn 8 & 10 år		**jan -03**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst		16 800	17 600	17 600	17 600	17 600
	Underhållsstöd	2 346	2 346	2 346	2 346	2 346
	Barnbidrag	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900
	Bostadsbidrag	1 010	950	950	950	950
	Skatt	-5 090	-5 340	-5 380	-5 420	-5 500
Disp inkomst		**16 966**	**17 456**	**17 416**	**17 376**	**17 296**
Utgifter	Hyra	4 500	4 700	4 700	4 700	4 700
	Barnomsorg	570	600	600	600	600
	Övriga	7 430	7 540	7 540	7 540	7 540
Summa		**12 500**	**12 840**	**12 840**	**12 840**	**12 840**
Kvar till		**4 466**	**4 616**	**4 576**	**4 536**	**4 456**
		fast pv	förändring			
		4 533	83	43	3	-77

Ensamstående underhållsförälder				+0,25	+0,5	+1,00
		jan -03	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst		22 500	23 300	23 300	23 300	23 300
	Skatt	-7 170	-7 410	-7 470	-7 520	-7 630
Disp inkomst		**15 330**	**15 890**	**15 830**	**15 780**	**15 670**
Utgifter	Hyra	3 900	4 100	4 100	4 100	4 100
	Underhåll	2 450	2 520	2 520	2 520	2 520
	Övriga	4 510	4 580	4 580	4 580	4 580
Summa		**10 860**	**11 200**	**11 200**	**11 200**	**11 200**
Kvar till		**4 470**	**4 690**	**4 630**	**4 580**	**4 470**
		fast pv	förändring			
		4 537	153	93	43	-67

Garantipensionär				+0,25	+0,5	+1,00
Född 1937		**jan -03**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst	Garantipension	7 017	7 144	7 144	7 144	7 144
	Bostadstillägg	3 526	3 708	3 708	3 708	3 708
	Skatt	-1 700	-1 720	-1 730	-1 740	-1 770
Disp inkomst		**8 843**	**9 132**	**9 122**	**9 112**	**9 082**
Utgifter	Hyra	3 900	4 100	4 100	4 100	4 100
	Övriga	3 450	3 500	3 500	3 500	3 500
Summa		**7 350**	**7 600**	**7 600**	**7 600**	**7 600**
Kvar till		**1 493**	**1 532**	**1 522**	**1 512**	**1 482**
		fast pv	förändring			
		1 515	17	7	-3	-33

Pensionärspar				+0,25	+0,5	+1,00
Födda 1937		**jan -03**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**	**jan -04**
Inkomst	Tilläggspension	12 389	12 612	12 612	12 612	12 612
	Tjänstepension	1 720	1 750	1 750	1 750	1 750
	Tilläggspension	9 444	9 614	9 614	9 614	9 614
	Tjänstepension	1 030	1 050	1 050	1 050	1 050
	Skatt	-6 740	-6 820	-6 880	-6 940	-7 040
Disp inkomst		**17 843**	**18 206**	**18 146**	**18 086**	**17 986**
Utgifter	Hyra	4 500	4 700	4 700	4 700	4 700
	Övriga	6 170	6 260	6 260	6 260	6 260
Summa		**10 670**	**10 960**	**10 960**	**10 960**	**10 960**
Kvar till		**7 173**	**7 246**	**7 186**	**7 126**	**7 026**
		fast pv	förändring			
		7 281	-35	-95	-155	-255

Förutsättningar: Genomsnittlig kommunalskatt 32,36 kr.
Skattereduktion för fackavgift 1.090 kronor per år.
Fast pv = fast penningvärde. Omräknat med prognos för KPI januari 2004.